

sanctis habemus exēpla. Qui enim taliter procedere
volunt: toties quociens animam ponunt in manibus
suis Et hic bene precōsiliari non est in vtile.

Qualis debeat increpari siue corrigi.

Dicendum qd fm necessitatem precepti. ille q corrigi
debet rite. iuxta premissa. oportet ad minus qd sit
in aliquo peccato mortali. siue occulto. siue manife-
sto: cum tali tamen verisimili coniectura. qd sit emē-
dabilis: alioquin si non est spes de emēdacione. tūc
non est obiurgandus ne peior fiat. Hoc expresse
scriptura dicit prouerbior. 9. Noli arguere derisorem:
ne oderit te. glosa. Non est timendum ne tibi derisor
cum arguitur contumelias inferat: sed hoc potius
prouidendum: ne tractus ad odium inde peior fiat.
Hanc siquidem humanitatem quisqz alteri tenetur:
vt quem non potest facere meliorem: saltem non fa-
ciat peiorem. Hic sanctus thomas excipit illum ca-
sum. quando peccatum est notorium. et ita scandalo-
sum qd sine aliorum periculo non possit sustineri: tūc
si aliud non obstat. prelatus debet procedere ad
correctionem. et eciā punicionem delinquentis si
opus est: vt alij timorem habeant. et ipse saltem co-
actus a malis desistat. **S**i autem delinquens sit ti-
randus et potens. ita qd obiurgacio vergat i pericu-
lum ecclesie et oppressionem fidelium: tunc iterum ē
dissimulandū: et domino iudicium committendum
Sdm vlticam in hoc casu nichil restat nisi orare pro

eo: ut vel emendetur. vel subtrahatur de medio: ne ec-
clesiam suo exemplo perdat. Verum hic ē lata ma-
teria iuristarum de isto processu. et intricata valde
propter varias constitutiones: de quibus nichil ad
presens. ¶ An autem prelatus sit corripendus a sub-
ditis: dicit sanctus thomas q̄ distinguendū est: q̄
aut loquimur de correctione q̄ est actus iusticie per
cohercionē pene. et illa non conuenit subditis respe-
ctu prelati? Aut de correctione fraterna q̄ fit per sim-
plicem amonicionē: et illa pertinet ad vnūquēq; re-
spectu cuiuslibet. Est tamen hic aduertendū. q̄ huic
correctioni debet cōiuncta esse reuerēcia officij: vt nō
fiat cum proteruia et duricia. sed cū māsuetudine et
reuerēcia: s̄m illud apli. i. thi. tercio. **S**emiorē ne in-
crepaueris: s̄ obsecra vt patrē. Alias autēz bestia q̄
tetigerit montē lapidabitur: hoc est dicere. q̄ si sub-
ditus bestialib⁹ moꝝibus sine reuerēcia debita p̄la-
tum suum eciam iuste reprehensibilem corripiat: cici-
us peccatum incurrit q̄ meritum reportet. Unde in re-
uelacionibus beate mechthildis legitur domin⁹ dix-
isse. **Q**ui prelatos suos contemnūt. in faciem meam
spuunt: et qui michi illam iniuriam recompensare
voluerit: expedit ei suum prelatum honorare. **B**ea-
tus quoq; diomih⁹ monachū quendā **ϕ**ophilum no-
mine redarguit. quia sacerdotem irreuerenter cor-
reperat: eum percutiens et de ecclesia eiciens. **I**ste
ergo modus ē omnino illicit⁹. **N**ex ē alius modus

118

118

corripendi platos etiam publicos. presentibus alijs p-
latis ad hoc vocatis: vel coram capitulis vel conuenti-
b9 suis. aut alias s9m ritū vniuscuiusq; ecclesie. de q
non potest certa regula et vniformis obseruancia
dari: nisi p cōto. qz quilibet s9m vocatōez suā tenetur
approbare egule vel cōsuetudī obedire: tūc q ad hoc
plac9 sic cōdicōnat9. inferior ē illis a quib9 debet et po-
test obiurgari. si reprehēibilis inuentus fuerit. Et
h mos cōiter iā ī tota ecclesia seruatur: quasi null9
iam credere audeat prelatīs simpliciter nisi cū restri-
ctiōne certa. hac vel illa. Hinc beatus bñdict9 prece-
pit. vt oēs posteri sui magrām regulam sequerētur:
siue prelati siue subditi. Hinc sacri canones artant
epos. decanos. pastores. et alios vniuersos sub cer-
tis limitibus: et ne illos trāsgrēdiātur. formidabili-
ter precipiūt sub penis magnis. Hor9 oīm causam.
beatus iheronim9 in qdam epistola assignat dicens.
Regula facta est sub regula ppter peccatū. loquit
ei ibi de episcopis. q norma tot9 ecclesie esse deberent:
sed ppter ambitionē et reprobā vitā. eciaz ipi quasi
in seruitutē et subiectionē redacti sūt: et solita liter-
tate priuati. Similiter de oibus platos suo modo est
fēnendū. Vnde iuxta sententiā beati bernardi. mag-
nam patitur ecclesia penuriam ī spiritalibus viris.
Et ob hoc multi abusus sūt cōtra platos: et reuerē-
cia modica aut nulla exhibet eis: nisi quos forte seu-
lares fastus aut diuicie attolūt. **Dez timorati viri**
illud diligete

illud diligenter aduertere debent: qd beatus Augusti-
dicit in regula. Nō solū vestri sed etiā ipsi. i. plati
miseremini: q̄ inter vos quanto in loco superiori tā-
to in periculo maiori versat. Huius etiā exemplū idēz
vir sanctus exhibuit de seipso. dicens. Ego q̄uis se-
nex et episcopus? a mimo diētulo nō erubescō edoceri.
Et in decreto. 39. dis. legitur: q̄ nullus ep̄s propter
opprobriū senectutis. vel nobilitatē generis a puul-
vel minus eruditis si quid forte est vtilitatis aut sa-
lutis inquirere negligat. Qui enim rebelliter viuūt.
et discē excusat. magis diaboli q̄ xp̄i mēbz esse oñdit:
et potius infidelis q̄ fidelis esse monstrat. Obseruā-
dū est etiā fm̄ beatū Iheronimū si p̄mpte obediat
correptis: vt talis nō nimis exacerbetur. Vñ dicit.
Quid necesse est bis pūgere nō recalcitrātem. p̄ se-
satis erulescentē cōfundere amplius? cui sua racō ma-
gister est. cui pp̄ia p̄sciēcia virga. et ingenita vere-
cūdia lex discipline ē. Et bernardus in epistola. 227.
dicit: q̄ cui cetera laudabilia sūt opa. dure ferri et
seuere aiaduerti nō debet. Semel ei excessisse etiā
virtus poterat reputari: si de iudicō recto prodijset.

Quando correctio fieri debeat.

Dicendū q̄ de tpe correctionis illud ē regulariter
tenēdum. q̄ quanto citius tāto melius. sicut de morbo
corporali exp̄plificari solet. Verū q̄ hoc semp̄ p̄pter
aliquam causam fieri non potest neq̄ expedit: ideo
sancti dicūt q̄ istud preceptū non obligat ad statū